

spctus est. Ea gens Parthorum more maxima ex parte equis vehitur, sagittis pugnat, militibus armis mediocriter instructa, ut quæ in perniciitate & sagittarum nimbis spei plurimum habet. Sed præcipuum exercitus robur agmen est circa Regem adequitans, (Genizorum lingua dicti.) Hi à teneris annis militari disciplina adscripti, datis ad eam rem Magistris, omne in bellis, vel bellicis meditationibus ærum agunt, armis quam ceteri instructiores; numeros æquant quindecim millium. Quorum non exigua pars vel bello capta, vel à Christianis Deum verum abnegantibus, orta esse narratur. Tertio subinde die recreato exercitu, comparatisque omnibus, quæ ad oppugnandam Urbem necessaria videbantur, ad Urbis muros copias admovit, tanta usus & militum promitudine, & ducum suorum diligentia, ut eam omnem Urbis partem, quæ continenti jungitur, defosso fecerit Urbis fossam vallo, paratis ad id cratibus, virgultisque, & superjecto aggere communito, quo pugnantes tegerentur, eodem, quo venerat, die circumvallaret. Est enim Urbis Constantinopolis in trianguli formam æquis fere spatiis sita, ambitu palib[us] millium octo & decem, in extremo Thracie angulo, ad Eusini ostium, & veluti promontorium quoddam in Propontidem spectat. Cujus tertia pars in Septentrione versa, quom, ut præmissimus, continenti juncta sit, reliqua ejus latera duo, quæ in Meridiem spectant in angulum coactata, hinc atque hinc mari abluntur. Urbis vero duplice muro cincta est, nisi quod ubi auctibus longius objecta est, portusque tutissimus intramunitones Urbis reperitur, exterior murus percutientibus undis cessit. Quia vero mediterranea spectat, fossæ profundæ crepido magni operis calce & latere firmata extremum tuerit murum: prorsus ut ad muniamur tanto labore Urbem Constantino conditori Romani Imperii opes vix sufficere potuisse videantur. Argumento est, quod tot opibus tot annis in construenda Urbe absuntis, nonnihil tamen spatii superfici in loco, quem Calegaream dicunt, ubi nec murus extrems est, nec fossa deduxit. Graci tantis copiis teriti (facile etenim ex castrorum situ, & tentiorum numero vis hostium, apprehendebatur) non longius progrederi, neque hostiles machinas, quas ad evertendos muros propins duci, siq[ue] videbant, deturbare ausi sunt. Sed intra primi & novissimi muri spatium in latitudine non ubique pari, sed magna ex parte pedum fere quinquaginta, excubis, stationibusque dispositis Urbem tuentur. Jam Turcus machinis ingentibus æneis admotis, quarum quæ major erat, vix a centum & quinquaginta jugis boum dimovebatur, lapidem vero siliceum cum horribili sonitu emittebat tantæ magnitudinis, ut undecim palmorum in giro mensuram æquaret, ponderis vero duarum millium & centum librarum diceretur, partem illam muri simpliæ, quamvis prævalidi, Calegaream, aggressus, frequenti lapidum collisione prostratam solo æquaverat.

Pugna vero assida dies noctesque premebat Urbem. Ratus eam hominum paucitatem, a quibus tanta magnitudinis Civitas defensabatur, vel vi vel labore subactam multitudinem suorum, qui per vices muros pugnando promissime subibant, diutius tolerare non posse. Ex Græcis enim, quamvis imbellis turba ingens intra mœnia clauderetur, qui pro patria

A pugnarent, non amplius quam sex millia fuisse perhibentur; Latinorum autem ex variis nationibus tria millia. Summa vero rei totius penes Johannem Longum Justinianum Genuesem impigrum juvenem fuit. Eum enim cum duabus navibus primariae magnitudinis per maria illa decurstantem Imperator collato stipendio per eosdem, quibus Urbs premi coepit, dies, militis sua adscriptum Capitanum ceteris prætulerat. Et quoniam strenue convulsos muros intaurare, manum cum hoste conserere, Urbemque animosius tueri visus est, Lemni etiam Insulae dono, si propellerentur hostes, virtutem ejus decoraturum se repererat. Stabant præterea in portu potius quam pugnabant triremes Venetiæ mercatoriae res, & agiles duæ, quas aliquot ante mensis venturi hostis præscius Imperator in spem Civium suorum magno pretio in portu retinuerat. Sed quum inducias cum Turco servare viderentur, nonnisi, quæ clanculo poterant, ægre obsecratis laborantibusque auxilia subministrabant. Turcus, ubi murum, quem demolitus fuerat, sarcenatis, humo, dolisque, & ex lana & multiplici materia fascibus inter se compositis, reparatum vidit, convulsi inde machinis Bactaream Turrem juxta Portam Sancti Romani distan[ti]a pari nisu concutit. Ligneas præterea Türres, propugnaculaque, quam proxime fossam potest, infruit, & extracto ab illis in fossam usque itinere recto, quacumque materia reperi eam jubet. Quumque tantarum vim machinarum nulla muri crassitudine diutius tollere posset, colliditur Türris, collisæque ingenti ruina fossa repletur, ita ut patenti proponendum portæ via pateret, si mature hostis irrupisset. Sed mirabiliter & in hoc obsecrum celeritate reparato, velut antea, perstrenue muri loco, prævento hosti irrumpendi occasio sublata est. Ferunt Turcum tantam in reparando muro nostrorum promitudinem industriae demiratum, quos insuper tot congregata assidue tela non deterrerent, dixisse: *Non Græcorum hoc est, sed Latinorum ingenium;* Johannisque animum magnis conditionibus, ut ad se pelliceret, pertinaret. Non defatigabatur tamen infestus hostis, sed integras pro fauciis, recentes pro defessis submittebat, qui in fossam usque penetrantes, ferreis aduncis rastri, varioque nisu congesta à nostris in muri locum sarcenata, doliaque detrahebant. Accersito præterea ex Novobrodo magno fossorum numero, ubi in effodiendis minératis, continuoque opere exercebantur, profundos cuniculos quinque intra Urbem duci jubet. Quod opus tantæ curæ perfectum est, ut subter fossæ crepidinem vadentes jamque primum murum penetrantes, paucos intra dies suffoderent, & convulsa Türris, quæ adstabat, fundamenta lignis sustentarent, quo ad quam meditabantur explora, immiso igne in præcepis rueret. Sed præcipua industria Johannis Grandis Alemanni, Justiniani commilitonis, tam occultum, tamq[ue] exiitiale periculum est deprehensum, Græcis nihil prorsus tale fulpicantibus. Namque in ejusmodi opere Amorat frustra laborasse, neque fossam, quamvis nullo impediente pertransire potuisse, meminerant, vehementiusque ex hac re animadversa sunt perterriti.

Irum est igitur obviam aliis in adversum defossis cuniculis, & repulsis ferro igneque & sulphure hostibus, stabilita è vestigio Türris est, & repleti cuniculi. Turcus interea non fatis